

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 130/2012 privind regimul
armelor și al munițiilor cu destinație civilă

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 130/2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă este elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Necesitatea modificării Legii nr. 130/2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă (în continuare – <i>Legea nr. 130/2012</i>) rezultă din acțiunea nr. 161 a Planului Național de Reglementări pentru anul 2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 841/2024.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Circulația armelor de uz civil este reglementată strict de legislația națională, actul de bază fiind <i>Legea nr. 130/2012</i>. Alinierea treptată a legislației Republicii Moldova la prevederile legislației Uniunii Europene în toate domeniile, este un angajament asumat de stat în cadrul Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin <i>Legea nr. 112/2014</i>. În aceste condiții, în cadrul exercițiului de screening bilateral cu Uniunea Europeană pe marginea Capitolului 24 – Justiție, libere și securitate, Republica Moldova și-a asumat angajamentul de a modifica prevederile Legii nr. 130/2012, în vederea transpunerii Directivei (UE) 2021/555 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 martie 2021 privind controlul achiziționării și deținerii de arme (text codificat), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 115 din 06 aprilie 2021 (în continuare – <i>Directiva (UE) 2021/555</i>). Astfel, ultima modificare a Legii nr. 130/2012 a fost efectuată prin <i>Legea nr. 38/2024</i>, fiind completată cu noi noțiuni, precum și completarea Categoriei A – arme de foc și muniții interzise, cu unele noi categorii de arme, care au fost preluate din <i>Directiva (UE) 2021/555</i>. Cu toate acestea, prevederile naționale necesită a fi îmbunătățite, pentru a oferi o abordare clară asupra mai multor aspecte legale în partea ce privește circuitul armelor de uz civil și pentru a exclude eventuale interpretări ale normelor în vigoare care reglementează domeniul circulației armelor de uz civil.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
În vederea oferirii unei clarități situației din domeniul de referință, prin proiect se urmărește modificarea unor noțiuni cum ar fi: „armă de semnalizare”, „componentă esențială de armă de foc”, „muniție”, „piesă de armă de foc”, „sportiv și antrenor de tir”.

În aceeași ordine de idei, prin proiectul de modificare a Legii nr. 130/2012 se urmărește completarea cadrului normativ cu unele noțiuni noi, precum: „arme de spectacol și arme acustice”, „muzeu”, „spații delimitate sau spații special amenajate pentru folosirea armelor”, „acord prealabil”, „pașaport european pentru arme de foc”.

În contextul instituirii, în cadrul Inspectoratului național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne (în continuare – *INSP al IGP*), a Punctului focal pe domeniul armelor de foc, munițiilor, substanțelor și materialelor explozive, pentru asigurarea comunicării operaționale la nivel interstatal cu alte Puncte focale pe domeniul armelor și întru preluarea prevederilor Directivei (UE) 2021/555, Legea nr. 130/2012 se completează cu obligația atribuită Ministerului Afacerilor Interne de a asigura schimbul informațional cu statele membre ale Uniunii Europene și alte state terțe, în ceea ce privește prevederile legislației Republicii Moldova care reglementează circuitul civil al armelor de foc, modalitățile efectuării controalelor la frontierele de stat ale Republicii Moldova a persoanelor care intenționează să intre cu arma în țară, precum și oricare ulterioare modificări ale legislației naționale din acest domeniu.

Un alt amendament propus se referă la situația în care deținătorul armelor a decedat sau a fost declarat dispărut. Astfel, persoanele care au domiciliat/locuit cu defunctul, vor avea obligația să ofere acces imediat la locul de păstrarea a armei și muniției și să asigure păstrarea acestora la solicitarea Poliției, pentru păstrarea acestora, până la stabilirea moștenitorului.

Legea este completată cu interdicția portului armelor letale și neletale în fâșia de protecție a frontierei de stat, cu excepția persoanelor care au dreptul să dețină și să poarte arme pentru exercitarea atribuțiilor de serviciu.

Totodată, în vederea asigurării faptului că armele de alarmă sau de semnalizare care au fost fabricate, transferate sau importate în Republica Moldova, nu pot fi modificate cu ajutorul unor instrumente obișnuite pentru a lansa o alică, un glonț sau un proiectil prin acțiunea unui combustibil de propulsie, se propune ca acestea să fie supuse examinării balistice la subdiviziunea de poliție abilitată cu astfel de atribuții.

De asemenea, proiectul de act normativ vine și cu propuneri de suspendare a unor termene care sunt scadente în perioada instituirii stării de urgență, de asediu și de război, cu reluarea acestora imediat după încetarea acestor stări excepționale.

Prin aceste propuneri, deținătorii de arme și permise de procurare a armelor etc., nu vor fi nevoiți să repete procedurile inițiate înainte de eventuala instituire a stării de urgență, de asediu și de război, la fel, nu vor fi sancționați pentru încălcarea termenelor de vizare a permiselor de armă.

Subsidiar, se propune completarea interdicțiilor și restricțiilor în regimul armelor și al munițiilor, cu interzicerea utilizării lunetelor de ochire pe timp de noapte și/sau lunete cu termoviziune, precum și se lărgeste spectrul armelor, purtarea cărora este interzisă, cum ar fi armele de categoria C lit. a), a¹), a²), a³), c), d), e), f), g), h), i) și de categoria D lit. a), a¹), e), f), h) și k), prevăzute la anexa nr. 1, cu excepția cuțitelor de vânătoare ce pot fi purtate pe terenurile destinate vânatului autorizat.

Conflictul înghețat din regiunea transnistreană rămâne a fi un pericol pentru securitatea statului, totodată, creează premise pentru creșterea traficului ilicit cu arme

de foc și muniții aferente. Statul are obligația de a interveni și a limita cât mai mult posibil accesul persoanelor care nu dețin cetățenia Republicii Moldova la arme și muniții, or, organele de ocrotire a normelor de drept nu pot interveni în regiunea necontrolată de autoritățile neconstituționale, corespunzător, nu pot verifica respectarea legalității de către posesorii de arme de uz civil.

În atare situații, se intervine cu completarea Legii nr. 130/2012, prin interzicerea acordării permiselor pentru persoanele care au domiciliul pe teritoriul unităților administrativ-teritoriale din stânga Nistrului (cu excepția localităților Cocieri, Corjova, Coșnița, Doroțcaia, Molovata Nouă, Pîrîta, Pohrebea, Vasilievca din raionul Dubăsari), municipiul Bender ori localitățile Gîsca, Chițcani, Zahorna, Merenești și Cremenciug din raionul Căușeni.

De asemenea, se propun unele clarificări la art. 18 și art. 19 din Legea nr. 130/2012, cu completarea unor prevederi, astfel încât acestea să se refere nu doar la arme și permisul de armă, ci și la munițiile aferente acestora și certificatul de deținător al armelor.

Proiectul vine să facă claritate, prin descrierea exactă la art. 22 a procedurii privind procurarea și înstrăinarea armelor neletale, prin completarea cu necesitatea obținerii acordului prealabil al serviciului abilitat al Ministerului Afacerilor Interne sau al subdiviziunilor de poliție teritoriale unde își are domiciliul solicitantul.

Proiectul de modificare înaintat mai urmărește și clarificarea procedurii de introducere temporară a armelor de către însoțitorii delegațiilor străine la nivelul șefilor de stat sau de guvern, ai altor demnitari străini care beneficiază de protecție, prin obținerea de la Serviciul de Protecție și Pază de Stat, prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe, a permisului de armă pentru perioada activității sau, după caz, a permisului de transport pentru tranzit.

În aceeași ordine de idei, se propune ca rezidenții unui stat străin, care intenționează să participe la competiții sportive sau la vânătoare, să fie obligați de a face dovada că sunt invitați de către instituțiile sau asociațiile abilitate în domeniu și să obțină de la serviciul abilitat al Ministerului Afacerilor Interne permis de armă pentru perioada activității sau, după caz, permis de transport pentru tranzit.

O procedură similară se propune și prin intenția de modificare a art. 30 din Legea nr. 130/2012, referitor la regimul aplicabil unor categorii speciale de străini deținători de arme letale.

Acest lucru va consolida capacitățile de monitorizare a circulației armelor de uz civil introduse/deținute pe teritoriul țării, de către cetățenii străini.

Un aspect important îl constituie propunerea privind interzicerea procurării armelor de spectacol și armelor acustice, de alarmă, de semnalizare și a celor cu tranchilizante de către persoanele fizice, astfel încât acestea să poată fi procurate numai de către persoanele juridice.

O altă prevedere se referă la modificarea art. 43 din Lege, privind autorizarea procurării armelor și munițiilor de către persoanele juridice specializate în activități de pază, care, în cazul desfășurării activităților de pază și de protecție a obiectivelor, bunurilor și valorilor, vor putea procura doar arme scurte (pistol sau revolver) cu

proiectile din cauciuc, precum și muniția aferentă, în vederea excluderii eventualelor accidente cu armele din dotarea angajaților agențiilor specializate în activități de pază.

În vederea alinierii la cerințele Uniunii Europene privind trasabilitatea armelor, se propune modificarea condițiilor de deținere și comercializare a armelor și munițiilor, prin instituirea obligativității ca aceste arme să fie supuse tragerii experimentale, în cazul armelor cu țeavă ghintuită.

Proiectul vine cu propunerea de modificare a art. 53 din Lege, prin dublarea perioadei de valabilitate a certificatului de efectuare a examinării tehnice periodice, de la 5 la 10 ani.

La fel, se propune obligarea persoanelor care administrează/gestionează tiruri de trageri, să colecteze și distrugă toate tuburile de cartușe trase în tirul de trageri, precum și cartușele care au făcut rateu, cele degradate sau expirate.

Se propune și modificarea art. 60 din Lege, în vederea obligării armurierilor licențiați să desfășoare operațiuni de reparare a armelor și să înscrie în Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al armelor”, toate operațiunile de reparare a armelor.

În vederea asigurării unei evidențe stricte a tuturor mișcărilor cu arme și muniții, se propun modificări la art. 62 lit. b) din Lege, care va reglementa obligativitatea persoanelor juridice autorizate să transporte arme și muniții, să informeze autoritatea de poliție de nivel central a Ministerului Afacerilor Interne abilitată cu atribuții de supraveghere și control a armelor, în cazul transportării unui număr mai mare de 5 unități de arme sau de 25000 de cartușe.

În scopul oferirii unei clarități privind procedura de ridicare a armelor și a munițiilor, se propun completări la art. 70 din Lege, care vor prevedea pașii necesari de urmat de către angajații Poliției, în cazurile de depistare a încălcării prevederilor legale referitoare la circulația armelor de uz civil, cu ulterioara transmitere a acestora la Comisia de stat pentru evaluarea, bonificarea și rebutarea armelor.

Proiectul prevede și referințe la călătoria/tranzitul prin statele Uniunii Europene cu arma/armele personale, prin obligația de deținere a pașaportului european pentru armele de foc, recunoașterea acestui pașaport european pentru armele de foc de către autoritățile din Republica Moldova, precum și, faptul că, prevederile referitoare la pașaportul european pentru armele de foc vor fi puse în aplicare la data intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

Suplimentar, se propune completarea Categoriei A – arme de foc și muniții interzise cu unele elemente noi, completarea Categoriei B - arme de foc supuse autorizării, cu armele de foc din această categorie, care au fost transformate în arme cu muniție oarbă, pentru a expulza substanțe iritante, alte substanțe active sau muniție pirotehnică, sau care au fost transformate în arme de spectacol și arme acustice sau de semnalizare – în corespundere cu pct. 8, Categoria B a Anexei I din Directiva (UE) 2021/555, precum și completarea Categoriei C - arme care fac obiectul declarării, cu „lit. i) Armele de foc clasificate în categoria A, B sau C care au fost dezactivate în conformitate cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/2403 al Comisiei din 15 decembrie 2015 de elaborare a unor orientări comune privind standardele și tehnicile de dezactivare, pentru a garanta că armele de foc dezactivate sunt în mod

irreversibil nefuncționale, codul NC 9304 00 000”, în vederea corespunderii poziției respective cu pct. 6, Categoria C a Anexei I din Directiva (UE) 2021/555.

În vederea transpunerii prevederilor din Directiva (UE) 2021/555, se propune completarea Legii nr. 130/2012 cu anexa nr. 6, care să prevadă conținutul pașaportului european pentru arme de foc.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu este aplicabil

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Nu este aplicabil.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului nu va avea impact financiar asupra bugetului de stat

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Modificările propuse la anexa nr. 2 a Legii nr. 130/2012 (Lista tarifelor pentru prestarea serviciilor și pentru emiterea actelor în domeniul armelor și al munițiilor), sunt menite pentru a corespunde cu tarifele indicate în anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 194/2017 pentru aprobarea tarifelor la serviciile de expertiză judiciară și extrajudiciară.

Tarifele propuse pentru costul pașaportului european pentru armele de foc, vor intra în vigoare odată cu aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

În contextul propunerilor prenotate, se menționează că, potrivit art. 43 alin. (1) lit. a) și alin. (3) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, veniturile colectate de autoritățile/instituțiile bugetare se constituie din venituri de la efectuarea lucrărilor și prestarea serviciilor contra plată, iar veniturile colectate de către autoritățile/instituțiile bugetare se utilizează, alături de veniturile generale și sursele de finanțare, pe măsura încasării lor pentru finanțarea cheltuielilor aprobate în bugetele acestora, fără a fi condiționate pentru anumite cheltuieli.

Astfel, potrivit datelor furnizate de Inspectoratul General al Poliției din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, pe parcursul anului 2024 au fost aplicate 8343 cereri privind vizarea permisului de deținere sau port și folosire a armelor. Procesarea acestor cereri de către angajații serviciului abilitat al Ministerului Afacerilor Interne impune un volum mare de lucru, în contextul verificărilor suplimentare care necesită a fi efectuate pentru vizarea fiecărui permis de deținere sau port și folosire a armelor.

Astfel, se consideră judicioasă completarea proiectului de act normativ cu prevederi care să stabilească tarife pentru vizarea permiselor de armă.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil

4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională a) Obiectivele Directivei (UE) 2021/555 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 martie 2021 privind controlul achiziționării și deținerii de arme sunt de a asigura un schimb adecvat de informații prin mijloace electronice între statele membre cu privire la autorizațiile acordate pentru transferul de arme de foc către un alt stat membru și cu privire la refuzurile de a acorda autorizația de a achiziționa sau deține arme de foc. b) Proiectul propus transpune parțial (art. 1 alin. (3), art. 11 alin. (3), art. 17 alin. (1), alin. (2) paragraful 1 și 2, alin. (3), art. 18 alin. (3), art. 22 alin. (3) și alin. 4, art. 25, Anexa I, Categoria B pct. 8, Categoria C pct. 6 și Anexa II) Directiva (UE) 2021/555 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 martie 2021 privind controlul achiziționării și deținerii de arme (text codificat). De menționat că, Directiva (UE) 2021/555 a constituit obiect al transpunerii în legislația națională, fiind transpusă parțial prin Legea nr. 130/2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, cu ultimele modificări operate prin Legea nr. 38/2024 pentru modificarea Legii nr. 130/2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, Hotărârea Guvernului nr. 293/2014 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă și Hotărârea Guvernului nr. 1447/2016 cu privire la Comisia de stat pentru evaluarea, bonificarea și rebutarea armelor, cu ultimele modificări efectuate prin Hotărârea Guvernului nr. 337/2023 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (revizuirea cadrului normativ al regimului armelor și al munițiilor cu destinație civilă). Tabelul de concordanță a legislației Republicii Moldova cu prevederile Directivei (UE) 2021/555 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 martie 2021 privind controlul achiziționării și deținerii de arme, este actualizat și se anexează.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE Proiectul de act normativ înaintat creează condiții pentru transpunerea parțială, în mod treptat, a prevederilor Directivei (UE) 2021/555 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 martie 2021 privind controlul achiziționării și deținerii de arme (text codificat).
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost publicat pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Interne (www.mai.gov.md), directoriul „Transparența”, secțiunea

„Consultări publice” și pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md. Anunț privind consultarea publică: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14020

7. Concluziile expertizelor

Va fi completat după recepționarea expertizelor.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Actul normativ se încadrează în cadrul normativ existent.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Aprobarea prezentului proiect nu va genera modificarea altor acte normative ale Guvernului.

Secretar de stat

Alexandru BEJAN